

# Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p><b>Prețul abonamentului:</b></p> <p>Parohiile cl. I. și II. pe un an 400 Lei          Parohiile cl. III. și subclasă „ 300 Lei          Un număr . . . . . 5 Lei          Pentru străinătate pe un an . . . 500 Lei</p>	<p><b>APARE DUMINECA</b></p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”.          Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației          „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș</p>	<p><b>Prețul inserțiunilor</b></p> <p>Pentru publicațiuni oficioase, concursuri edite etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Nr. 184 Pres. 1941.

## Veniamin,

din îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop  
al Eparhiei Caransebeșului.

Iubitului Cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl  
și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

*„Sfârșitul legii e Hristos spre îndreptarea  
a tot celui ce crede — căci oricine va chema  
numele Domnului se va mântui”.*

(Romani, X. 4 și 13)

*Jubiții mei fii sufletești,*

Precum ați aflat cu toții din gramata mitropolitană, am fost ales, sfințit, întărit, investit și înscăunat la 24 August a. c. în postul de Episcop al vostru de însuși Înalt Preasfinția Sa Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, fiind de față PP. SS. L. Lor Episcopii Andrei al Aradului, Vasile al Timișoarei, Nicolae al Orăzii și Policarp al Americii, precum și Dl. Ministru al Culturii Naționale și Cultelor, general Radu Rosetti și mare mulțime de preoți și credincioși din eparhie și jur. Dela acea dată am luat sub păstoria Noastră Episcopia de Dumnezeu păzită a Caransebeșului.

Până când bunul Dumnezeu îmi va ajuta să Vă cercetez în satele voastre, să Vă văd față la față, cum este dorința arzătoare a sufletului meu, Vă trimit aceste cuvinte de învățătură cu toată dragostea de părinte sufletesc al vostru, care mă rog pentru voi și pentru mântuirea sufletelor voastre. Vă rog să le primiți cu iubirea fiască de buni credincioși ai Bisericii și să faceți ca ele să prindă rădăcini adânci în sufletele voastre și să faceți să rodească spre mărirea lui Dumnezeu, spre mântuirea sufletelor voastre și pentru binele Țării și al neamului.

Nu am putut veni cu cuvântul Nostru arhieresc mai de vreme în mijlocul vostru, deoarece la câteva zile după ocuparea scaunului de episcop a trebuit să plec cu 10 preoți din episcopia noastră împreună cu toți episcopii din Ardeal în frunte cu Înalt Preasfinția Sa Mitropolitul nostru Nicolae, cu încă 43 de preoți, într'o misiune creștinească și românească la frații noștri din Basarabia și Transnistria, eliberați nu de mult prin vitejia soldatului român din iadul bolșevic.

Am plecat pe acele meleaguri în numele Evangheliei Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, în numele Ardealului, care știe ce este pătimirea sub jugul unei stăpâniri de 1000 ani spre a le duce fraților noștri cuvântul de mângăere al dragostei și credinței după suferințele ce au avut de îndurat; să le ștergem lacrimile ce le-au udat obrazii, să le întărim credința în Dumnezeu și să ne rugăm împreună Tatălui ceresc pentru alungarea dușmanului și să-i mulțumim pentru că le-a hărăzit să ajungă ziua eliberării lor de sub jugul și robia stăpânirii celor fără de Dumnezeu. Și această izbăvire a venit când urgia era mai mare, pentru că Dumnezeu este mai aproape cu harul și ajutorul Său, celor ce-și pun toată credința și nădejdea în El, când primejdia este mai cumplită.

Am stat în acele părți 3 săptămâni, cercetând cu toți peste 600 comune, iar Noi, cu preoții noștri din eparhie peste 130 comune din județele Ismail, Cahul, Chilia și Cetatea-Albă și în două județe dincolo de Nistru, săvârșind Sf. Liturgie, vecernia, parastase pentru eroi și alte slujbe, predicându-le cuvântul mântuitor al Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos.

Ce am văzut acolo și suferințele ce-au avut de îndurat frații basarabeni într'un an de zile întrece orice închipuire. Străbătând satele lor am găsit multă jale și multe lacrimi le-am ascultat jelanile și durerile și am aflat lucruri de necrezut. Am găsit familii desfăcute, părinți și copii, soți despărțiți, unii deportați, iar unele sate și orașe par niște cimitere.

Pe țărani din liberi cum erau i-au făcut robi, luându-le pământurile și silindu-i să plătească impozite în bani și în natură mai mult decât puteau ei câștiga; bisericile le-au închis, multe le-au prădat ori le-au ars, din unele au făcut grajduri, magazii ori sale de petreceri, au batjocorit cele sfinte, aruncând sfintele icoane, odoarele bisericesti, sfânta cuminecătură, pot rele în gunoi; altarele le-au murdărit, iar la sfinții de pe păreți le-au scos ochii, arătându-și în felul acesta ura față de Cel ce cu înțelepciunea Sa nemărginită și cu iubirea Sa de oameni conduce destinele lumii acesteia după voia Sa cea sfântă. Pe preoți i-au oprit dela sfintele slujbe, pe unii i-au schingiuit, pe alții i-au ucis iar pe alții i-au deportat cu mulți fruntași din sat, de soarta cărora nu se știe nimic.

Prin aceste mijloace diavolești ei au voit să oprească pe om dela cea mai aleasă bucurie a sufletului lor, de a se ruga lui Dumnezeu. Căci dușmanii credinței creștine, stând în slujba diavolului, voiau să dovedească că nu există Dumnezeu și că omul neavând suflet — n'are lipsă de religie, de credință, nici de Biserică, ci poate trăi ca dobitoacele. Rămânând orfani de părinții lor duhovnicești, copiii lor au rămas nebotezați, tinerii necununați, morții îngropați ca dobitoacele fără preoți, iar mulți au trecut în lumea dreptilor nepovediți și necuminecați.

Nu s'a mai pomenit pe lume atâta nebulie, atâta ură împotriva lui Dumnezeu și a Mântuitorului nostru Iisus Hristos și a sfințelor lui instituții. Dar Dumnezeu nu se lasă batjocorit până în sfârșit și ne-a ajutat să alungăm pe acești necredincioși și să scăpăm pe frații noștri de asuprirea lor.

Cu aceste mijloace au voit să scoată din sufletul fraților noștri credința în Dumnezeu, prin care a trăit neamul nostru până astăzi. Dar încercarea lor s'a isbit de puterea Cuvântului lui Dumnezeu sălășluit în sufletul lor și de *credința și nădejdea* în Domnul, care a fost și este o putere mai pre sus de lume, care nu poate fi zdrobită prin nimic și nu poate fi biruită de nici o primejdie. Ea a ținut trează nădejdea în Dumnezeu, ea a ocrotit Țara și neamul prin vitregia atâtor încercări și necazuri. Frații noștri aveau credința, că ori ce ar veni peste ei „*sfârșitul legii e Hristos a tot celui ce crede*” și că „*chemând numele Domnului se vor mântui*”.

Și iată că cu ajutorul lui Dumnezeu le-a venit mântuirea din iadul bolșevic.

Aceleași dureroase lucruri le-am constatat și văzut și în Transnistria la frații noștri, cari de 24 ani, ba poate și mai de mult, n'au mai auzit slujbă românească. Aici am slujit Sf. Liturghie în trei centre mari la Râmnița, Slobozia și orașul Balta, capitala fostei republici moldovenești de peste Nistru sub bolșevici. După slujbă am încreștinat prin Sf. Botez 132 copii între 3 luni și 7 ani, cărora le-am dăruit cruciulițe și iconițe, ca să le fie de ocrotire contra duhurilor necurate.

În drumurile noastre am cercetat și pe iubiții noștri ostași răniți de prin spitale, cărora le-am adus mângăierea credinței și le-am împărțit cruciulițe, iconițe și cărți de rugăciune.

*Iubiții mei fii sufletești.*

Nu voiu uita nici odată sfintele slujbe ce le-am făcut înaintea miilor de credincioși veniți din satele din jur, în număr așa de mare, încât nu încăpeau în biserici. Acești frați ai noștri ne-au primit cu flori și lacrimi de bucurie și recunoștință, pentru că le-a ajutat Dumnezeu să audă slujbă românească și să se poată ruga în libertate. Ei cu toții, deși își zic moldoveni, se simt una cu noi, frați de o limbă și lege, în vinele cărora curge același sânge și au aceeași credință. Ei au înțeles acum mai bine ce binefacere mare este să fii sub stăpânirea românească, să te poți bucura de libertatea națională și religioasă, ca să te poți aduna la altarul bisericuțelor tale nestingherit, pentru a te ruga pentru mântuirea sufletului.

Cu bucurie sufletească am constatat tăria credinței lor în Dumnezeu, care nu a fost sdruncinată în sufletul fraților noștri robiți, cu toate suferințele ce au avut de îndurat, ceea ce este o cheazăie pentru viitorul și dănuirea neamului românesc pe acele meleaguri.

Eliberarea lor a fost asemenea „*Invierii*” din moartea sufletească în care au zăcut și soarele credinței a răsărit și s'a făcut lumină în sufletele celor ce au așteptat în nădejde nesdruncinată sosirea clipei eliberării lor.

Văzând *credința* neclintită a acelor frați ai noștri — trebuie cu toții să luăm învățătura, că numai prin credința în Dumnezeu poate fi mulțumit sufletul omului și că fără ajutorul lui Dumnezeu nu poate avea asigurat nici un popor viitorul. Prin credință și nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu bravii ostași ai armatei române, sub comanda celui mai viteaz

dintre viteji, a Mareșalului României și Conducătorului Statutui, Ion Antonescu, făuritorul strălucitelor izbâzi definitive de astăzi împotriva bolșevismului, fac să fâlfâie astăzi biruitor Stindardul Țării departe peste granițele ei, până peste Bug și Nipru, și în orașul Odessa, ocupat după lupte crâncene, înainte cu câteva zile. Vitejia soldatului român isvorâtă din această credință, a înscris în cartea de aur a neamului pagini de glorie cari vor rămâne pe veci o mândrie a neamului românesc.

Țara întregă exprimă recunoștința și mulțumirea Patriei ostașilor eroi cari au cules laurii victoriei în lupta ce se dă pentru asigurarea viitorului ce-l merită și la care are dreptul neamul nostru.

Mareșalul Antonescu — cu marii noștri aliați germani, n'au pornit acest războiu sfânt pentru cucerirea pământului altor țări, ci pentru desrobirea fraților noștri de sub asuprirea dușmanilor, pentru reîntregirea Țării sfâșiate, pentru dreptatea și viața neamului, pentru libertate, pentru apărarea credinței și a Sfintei Cruci. Sângele vărsat pe altarul Patriei pentru credință, Țară, Rege și Conducător, arată puterea credinței, vitejia, puterea de viață și de eroism a acestui popor și îndreptățirea la o viață înfloritoare în mijlocul celorlalte popoare ale lumii.

### *Dragii mei,*

Războiul nu s'a terminat încă și nu se știe cât va mai dura. Un lucru însă știm, că se va termina cum va fi voia lui Dumnezeu și că el ne va ajuta să ieșim biruitori, mai tari și mai mari, pentru că dreptatea este pe partea noastră. O parte a scumpului nostru Ardeal — cu peste 1.400.000 frați de ai noștri — zac încă în robie străină și trebuie să avem credința și nădejdea nesdruncinată, că Dumnezeu ne va ajuta să refacem nu peste mult unitatea Țării și a neamului, ștergând nedreapta graniță ce-i desparte de noi.

Ca să putem însă învinge, trebuie cu toții, dela cel mai mic până la cel mai mare, să punem la temelie vieții noastre credința în Dumnezeu și în Mântuitorul nostru Iisus Hristos, căci nu poate trăi și învinge un popor decât numai prin această credință.

Din înfățișarea acestor lucruri trebuie să vedem ce deosebire este între viața noastră liberă și cea din iadul bolșevic și să mulțumim bunului Dumnezeu că ne-a ajutat ca prin vitejia bravei noastre armate, să fie alungați dușmanii crucii și că ne-a scăpat de cea mai grozavă primejdie ce a amenințat vre-o dată lumea, de cea a comunismului bolșevic. Trebuie să fim cu recunoștință față de eroii și răniții noștri și mulțumitori tânărului nostru Rege Mihai I și Mareșalului Ion Antonescu, Comandantul suprem al armatelor româno-germane de pe frontul de răsărit, pentru că ne-au izbăvit Țara și neamul de această primejdie. Inchinați-vă înaintea jertfei eroilor noștri scumpi, îngrijiți-le mormintele cu flori, dar mai ales purtați de grije și ajutați cu dragă inimă văduvele și orfanii lor, făcându-vă vrednici de jertfa lor. Făclia dragostei de țară și neam trebuie să lumineze pururea viața noastră, a celor ce suntem ostași dinapoia frontului și să ne dăm obolul nostru — din mult puținul ce ni l-a dăruit Dumnezeu — la subscrierea împrumutului reîntregirii, ca Țara să poată avea mijloacele necesare pentru procurarea armamentului de lipsă — și ce mai lipsește scumpei noastre armate, ca înarmată cum trebuie, să poată duce la bun sfârșit acest războiu.

Dați-Vă ajutorul vostru prețios în alimente pe seama răniților din spitale, trimiteți-le soldaților prin societățile de binefacere ale Bisericii — Reuniunile de femei, comitetele parohiale, haine calde, lucrute de femei ca: svetere, mănuși, ciorapi și alte lucruri trebuincioase, ca soldații să nu ducă lipsă de nimic și astfel să-și poată face datoria. Fiți cât mai cruțători și munciți-vă pământurile voastre cât mai bine, ca nici un petec să nu rămână nelucrat. „Munciți ca și când ați trăi în veci” și „rugăți-Vă ca și când ați muri mâne”, este sfatul înțelept al unui sfânt părinte. Știm că vremurile sunt grele pentru toți, sunt mari lipsurile unora, toate sunt scumpe, dar tocmai de aceea trebuie să ne întetăm puterile și să ne îndreptăm cugetul în rugăciune ferbinte către Dumnezeu, pentru că El făgăduindu-ne: „că orice veți cere în numele Meu aceea voi face”, (Ioan 14, 13) nu va lăsa pe cei ce se încred în purtarea Lui de grije și-și pun nădejdea în El. Rugăciunea voastră să fie însă plină de umilință și pocăință și să fie făcută *cu Duhul și cu Adevărul* (Ioan 4, 24). Ea este scara pe care se urcă cererile la bunul Dumnezeu. În rugăciunile noastre să îmbrățișăm și pe semenii noștri, pe mai marii noștri, căci prin aceasta ne arătăm iubirea față de deaproapele.

Vă îndemn iubiților să țineți cu tărie la Biserică, căci Domnul prin Biserică sa, prin darurile sale bogate și slujitorii ei, ne întinde mâna și ne împreună într'un mănunchiu pe toți cei de o credință și așa suntem tari. Ea cheamă cu iubire de mamă pe toți fiii ei la pace și bună învoire. Strângeți-Vă cu mic cu mare, tânăr și bătrân, în jurul sfintelor altare,

și a slujitorilor lor, căci acolo vă așteaptă cu brațele deschise Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Puneți-Vă temelia vieții voastre pe El, căci temelia vieții celei noi nu poate fi alta decât în și prin Iisus Hristos; atât a fiecărui om în parte cât și a Statului și neamului. Căci El este izvorul mângâerii și al tămăduirii, al mântuirii, celui ce-L primește cu vrednicie, *El îl face făptură nouă, ca să umble întru înnoirea vieții* (Rom. 6, 4). Deschideți-Vă sufletele pentru primirea Cuvântului Evangheliei și faceți-l să prindă rădăcini adânci, udându-l cu faptele bune, ca să crească și să rodească pentru mântuirea Voastră. Cercetați bisericile în Dumineci și sărbători nu numai pentru a Vă ruga lui Dumnezeu, ci și pentru a primi învățăturile de viață dătătoare ale Evangheliei Domnului, care se propovăduiește prin slujitorii altarelor.

Țineți cu sfințenie și tărie la *legea noastră strămoșească ortodoxă*; comoara cea mai scumpă a poporului nostru, nu ascultați de prorocii mincinoși, puși în slujba străinilor și cari caută prin fel de fel de înșelăciuni să vă rățăcească dela credința cea adevărată, ca prin aceasta să slăbească tăria neamului.

Pentru această comoară moșii și strămoșii noștrii au suferit multe prigoniri și chiar moarte, ca să ne-o poată lăsa moștenire curată; prin ea am fost tari și am putut trece prin vrășmășia atâtor vremi vitrege. Ea a fost steaua călăuzitoare a sufletului românesc veacuri dearândul, iar Biserica, care a fost și este una cu neamul, a fost scut și adăpost al darurilor divine și al comorilor naționale cu care ne-a înzestrat Dumnezeu și de aceea ea se roagă pentru biruința neamului.

Creșteți-Vă copiii în frica lui Dumnezeu, nu ascultați de cei ce voesc să strice neamul cu apucături rele pornite dela diavolul, ca avortul, căci prin aceasta scad nașterile și slăbește familia, temelia neamului. Nu vă feriți mamelor de copii, cari sunt o binecuvântare alui Dumnezeu, bucuria și podoaba părinților și viitorul neamului. Unde sunt copii mulți acolo e și ajutorul lui Dumnezeu mai aproape, și unde nu sunt copii acolo e casa pustie. Luați pildă dela neamurile cu cari trăim împreună, cari se întrec să aibă cât mai mulți copii sănătoși, știind că al acelora este viitorul, cari au mai mare număr de nașteri. Nu lăsați ca tinerii voștrii, fetele la 13—15 ani, iar feciorii la 16—17 ani să se împreune și să trăiască necununăți, căci prin această trăire înainte de vreme, până încă tinerii nu sunt deplini desvoltați, slăbește corpul și astfel se trec și îmbătrânesc prea de vreme.

Vă îndemn cu părintească dragoste să fiți cu ascultare față de dregătorii Țării, să vă plătiți la vreme și cu dragă inimă impozitele, căci Statul are lipsă de ele să facă față la atâtea nevoi, să pregătească armamentul trebuincios ca vitejii noștrii soldați să poată învinge dușmanul. Fiți cu supunere și ascultare cătră tânărul nostru Rege Mihai I, cătră Conducătorul Statului, cătră legile Țării și conducătorii ei. Incunjuțați cu toată dragostea pe părinții voștri sufletești și ascultați-le povețele, căci ei se roagă și lucră spre binele și mântuirea sufletelor voastre. Iar cucernicii preoți „cu crucea în frunte” să stea alături de sufletul neamului, să zidească lucrarea lor în mijlocul poporului pe temelia dragostei, care toate le covârșește, păstorind cu iubire și blândețe și împărtășindu-i povețele folositoare pentru binele și prosperarea lui. Fiți cuc. părinți pildă bună cu vorba și fapta pe toate terene vieții obștești. Intre preoți și popor trebuie să fie o strânsă legătură, căci numai așa vom putea birui greutățile vremii. Nu scăpați nici un prilej de a stămpăra setea religioasă a poporului, de a folosi toate mijloacele pozitive ale Evangheliei pentru a readuce la sânul cald al Bisericii pe cei ce au căzut în mrejele diferitelor rățăciri și secte, aceasta fiind cerută de iubirea de Biserică, Țară și neam.

Cu aceste îndemnuri și povețe vin la începutul arhipăstoriei Noastre — pe care Vi le trimit cu părintească dragoste și rog pe bunul Dumnezeu să Vă deschidă inimile ca să le ascultați și urmați, aceasta fiind spre binele vostru sufletesc.

Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sf. Duh să fie cu Voi cu toți totdeauna, ca să Vă faceți vrednici de fericirea cerească și pământească.

Impărtășindu-Vă arhierestile Mele binecuvântări am rămas

Caransebeș, la 18 Octomvrie 1941.

Al Vostru al tuturor de tot binele voitor

**ss. Veniamin Nistor**

Episcop

## Generalul Ion Dragalina

25 de ani dela moartea sa eroică

Se împlinesc anul acesta 25 de ani, de când neamul nostru înscria faptele nepieritoare de arme din celălalt războiu mondial, de pe Cerna și Jiu.

Același popor, care ne este astăzi aliat providențial în cruciada dela Răsărit, ne era atunci, prin forța lucrurilor, un adversar temut și puternic. Acest adversar exercita o presiune nestăvilă pe Cerna și Jiu. Armata I de operațiuni, condusă de generalul Culcer, pierdea din ce în ce mai mult teren, când deodată situația se schimbă radical. Dezastrul din acest sector este oprit de o mână de fier și de un avânt de erou.

În fruntea acestei armate fusese numit **Generalul Ion Dragalina**. Acest general erou este un mândru fiu al Banatului. El s'a născut în Caransebeș, la 3 Decembrie 1860, dintr'o veche și onorabilă familie grănicerească. Studiază școala militară austro-ungară din Timișoara, după absolvirea căreia este înaintat la gradul de sublocotenent, în anul 1881.

Intrat în cosmopolita armată austriacă, tânărul ofițer Ion Dragalina nu și-a putut afla liniștire sufletului arzător de patriotism și inimii sale de autentic viteaz. Face campania din Bosnia și Herțegovina, unde se acopere de glorie, astfel că după încheierea acestei campanii, în 1882, se putea mândri cu o frumoasă carieră militară înainte, totuși nu rămâne sub steagul dualist al acestei armate. În 1887 demisionează și trece în România, ca toți marii vizionari, de pe toate târâmurile, ce s'au scoborât din Ardeal, în Țara de dincolo.

Primit cu brațele deschise, tânărul ofițer se impune și între frații săi, prin vrednicie și muncă deosebită. Curând îl aflăm comandant al Școlii pregătitoare de ofițeri de infanterie, o înaltă instituție de cultură militară, iar când începe războiul mondial are un rol hotărâtor, în organizarea pozițiilor de apărare din Valea Prahovei. Greutățile frontului însă, nu-l lasă să se odihnească, Veneau vești rele dinspre Banatul lui drag, care suferea, împreună cu armata care lupta, sub milenarele orori ungurești.

De astă dată Generalul Ioan Dragalina aleargă în ajutorul fraților săi bănățeni. Voia generalul să ajungă victorios, în fruntea armatei a întâia de operațiuni, până în Caransebeș, între rudele sale dragi.

Condusă de acest erou — armata întâia înscrie fapte epopeice de arme pe *Valea Cernei*, la *Orșova* și pe *muntele Alion*. Dar moartea atot-

puternică par'că îndrăgește mai mult pe acești titani, ce răsar din neamul nostru pământean.

Tocmai când țara întreagă privia cu mai multă nădejde spre oastea dela Jiu, când se părea că norocul armelor înclină și spre mult încercata noastră patrie, la 12 Octombrie 1916, o rafală de mitralieră îl rănește pe bravul general la mână, pe când inspecta, în linia întâia, trupele sale viteze.

Rănit, generalul este temerar și de astă dată, dar moartea nu-l iartă. Transportat la București, i se amputează brațul, dar nici cu acest preț viața nu poate fi ținută în trupul său de erou. După două săptămâni de chinuri grele, moare în spitalul dela Palatul Regal, din Capitală.

Era al doilea general, după *generalul David Praporgescu*, mort la 30 Septembrie 1916, care și sacrifică viața pentru țară și neam.

Banatul însă, de atunci și până în zilele acestui de-al doilea războiu, a înconjurat figura acestui mândru fiu al său, cu un adevărat cult. El este de fapt și una dintre cele mai ilustre figuri din Pantheonul acestei regiuni de țară, care a dat reprezentanți de elită de toate târâmurile de manifestare, ca : *Vincențiu Babeș, I. Sârbu*, vestiți oameni de știință : *episcopi ca : Popasu, Popea și Badescu*; teologi ca : *Olaru și Barbu*; cărturari ca : *Velovan*; patrioți ca : *Goldiș, A. Popovici*; generali ca : *Doda, Cena și Dona*, etc.

Caransebeșenii mai mândri, cu drept de cuvânt, de acest fiu al orașului lor, au luat, în ultimul timp și frumoasa inițiativă a ridicării unui **monument în cinstea Generalului Ion Dragalina**.

Credem că nu se putea da o mai frumoasă icoană a sentimentelor lor față de acest erou, decât în bronzul, care să dureze și să vorbească așa cum merită acest erou, din inima acestui oraș iubit al său. Și astfel, năsturele celui de-al 25 an dela moartea generalului Ion Dragalina se va încheia cu o frumoasă realizare patriotică.

Prof. Dr. Petru Rezuș

## Misiunea în Basarabia și Transnistria.

IV

Sâmbătă în 13 Sept. a. c. P. S. Sa dorește să cerceteze sanatoriul de turbeculoși din Bugaz. Autoritățile din Cetatea-Albă ne informează că sanatoriul a fost construit decurând și amenajat cu cele mai moderne instalațiuni medicale și tehnice, la țărnul mării. Rafalele mitralierilor ce se încrucișau deasupra Bugazului, din insula

Carolina — ne obligă să renunțăm de a cerceta acea frumusețe a civilizației, ce formează și o mândrie a Țării noastre față de străinătate. Astfel schimbând ruta, plecăm la Budachi. În drum P. S. Sa cercetează azilul de bătrâni dela Șabolat. Vreo 80 de bătrâni de diferite neamuri își petrec bătrânețele neputincioase în mare mizerie. Nise spune că au fost aruncați aci, din azilul dela Ismail, de către bolșevici, acum câteva luni. — Arhierul nostru intră în chiliile lor, pline de duhoare, și le împarte la pat: cruciulițe și iconițe.

Budachi, stațiunea climaterică, unde altădată forfoteau mii de pasageri pe plaja mării, astăzi este pustiu, cu aleele pline de bălării, pentru că bolșevicii nu au înțeles binefacerile acestei stațiuni. Vizităm pichetul de Grăniceri și un ploton de marinari cari au luptat cu o lună înainte la Chilia. P. S. Sa se întreține cu fiecare, împărțindu-le cărți de rugăciune și iconițe. Cuvintele de mângâiere și darurile primite dela Arhipăstor, au produs în sufletele camarazilor mare bucurie.

D pe plajă admirăm măreția Mării Negre, al cărei orizont se pierde în ceață albăstrie. Marea largă cu jigăniile ei și cu jivini mici și mari, ne impresionează adânc, trăind câteva clipe de profundă interiorizare, căci aci, la marginea mării, simțesti mai real imensitatea creațiunii lui Dumnezeu. Talazurile valurilor veneau furtunoase dinspre Odessa, deunde se auziau tiruri prelungite...

Seara la vecernie, P. S. Sa îmbracă mantia în catedrala din Cetatea-Albă, scoțând personal sf. Cruce, la priveghere.

Duminecă, 14 Sept. la „Înălțarea sfintei Cruci“ se săvârșește sf. liturghie în sobor. P. S. Sa este înconjurat de clerul catedral, ce L-a întâmpinat la intrarea în Cetatea-Albă. Mulțimea imensă de credincioși, corul mixt impresionant, dau slujbei arhieresti un nimb de mare praznic. Autoritățile civile și militare se postează în fața altarului din mijloc. Toată suflarea românească din Cetatea-Albă a venit în sfântul locaș, să primească binecuvântarea lui Dumnezeu, pentru că cu puteri noi, să continue firul vieții românești, întrerupt acum un an de vecinii nepoftiți.

Prea Sfințitul exteriorizează clipele acestea de adâncă trăire, printr'o cuvântare adecvată locului și timpului. Făcând apoteoza jertfelor aduse de creștinism pentru biruința crucii, tâlmăcește fraților din Cetatea-Albă sensul ce-l are jertfa românească, ce se scurge acum pentru idealul nostru și pentru apărarea sfintei Cruci. Providența divină ne înfățișează semne și minuni, arătându-ne că jertfele eroilor noștri aduc multă roadă, pe altarul sfintei Cruci. Explică apoi, pe înțelesul lor, ce este crucea interioară. Semnul crucii este

semnul biruinții a toată lumea, care crede în puterea ei făcătoare de minuni!

La sfârșit protodiaconii: T. Roșca și N. Stihie, înalță polihroane pentru Rege, pentru Conducătorul Statului, Guvernul Țării și pentru tot poporul dreptcredincios.

Luni dimineța în 15 Sept. încheindu-se programul misionarilor eparhiei noastre, cele trei mașini sosesc în pace cu cele trei echipe.

Mulțumind Dlui Prof. Mititelu și părintelui Siniți, pentru găzduirea pretenească ce ne-au dat-o 4 zile, precum și părintelui Popoviciu pentru ostenele ce le-a suportat cu însoțirea noastră în județ — ne despărțim de Cetatea-Albă și de limanul Nistrului. Luni seara sosim în Tighina, unde, prin bunăvoința Dlui maior Zamela și a Dlui sublocot. Bona, ambii bănățeni din Almăj, primim câteva înlesniri de transport; tot mulțumită acestor domni ofițeri vizităm Marți dimineța Cetatea și podul peste Nistru. Seara sosim în Chișinău pentru a ne întâlni cu celelalte echipe de misionari din Ardeal și Banat.

Miercuri dimineța, la dorința I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae mergem cu o mașină în comuna Perisecina din jud. Ohei. Aici I. P. Sfințitul Nicolae și P. Sfințitul Veniamin sunt întâmpinați în fața bisericii de protopopul tractual, de preoții locali și de mulțime mare de credincioși, în frunte cu Dl. prefect al județului. La bineventare I. P. S. Sa tâlmăcește gândul și dragostea fraților ardeleni și bănățeni, cu cari au venit să cerceteze și să mângăe pe frații lor din Basarabia.

Sf. Liturghie se începe într'o atmosferă profund creștinească și românească.

În decursul sfintei liturghii sosesc: P. Sfințitul Vasile al Timișorii și P. Sfințitul Nicolae al Oradiei, cu echipele lor. După încheierea serviciului dumnezeesc, pășește din Sf. Altar I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, urmat de cei trei Arhieri, și de soborul preotesc. În fața mulțimei de creștini I. P. Sfințitul rostește o cuvântare plină de duh creștinesc și național. Rostesc pe rând și ceilalți trei Ierarhi cuvinte de mângâiere, aducând fiecare câte ceva nou în sufletul fraților din Perisecina, cari au trăit clipe de înaltă valoare duhovnicească și românească, întrunindu-se aici cele patru echipe misionare, în frunte cu Ierarhii lor din Ardeal și Banat.

Joi dimineța, I. P. Sfințitul Mitropolit Nicolae, înconjurat de P. S. LL. episcopii: Vasile, Nicolae, Veniamin, Partenie al Armatei și Efrem al Chișinăului, împreună cu un sobor de preoți celebrează parastas la mănăstirea Căpriana, pentru pomenirea marelui Mitro-

polit Gavriil Bănulescu, de origine din Bistrița — Năsăud, mort acum 100 ani.

În fața înaltului sobor de Arhieri, preoți și diaconi și a 60 de călugări dela mănăstire, I. P. Sfințitul Mitropolit Nicolae evocă în fața mormântului de lângă mănăstire, personalitatea Mitropolitului Bănulescu, care a fost un precursor al vremurilor ce le trăim.

Prea Sfințitul Efrem al Chișinăului, făcând un mic istoric ale celor trei robii ce le-a îndurat Basarabia, talmăcește recunoștința și mulțumirea basarabenilor față de I. P. S. Sa și față de P. Sfinții episcopi din Ardeal și Banat, cari împreună cu echipele lor, au călcat pe urmele Mitropolitului Bănulescu, în misionada religioasă și culturală din Basarabia.

Mulțumind lui Dumnezeu pentru darurile cu cari ne-a învrednicit în misionada religioasă din Basarabia, de aproape 4000 Km; încheiem raportul nostru succint, cu următoarele constatări:

În sufletul profund și curat religios al fraților basarabeni nu s'a imprimat nimic din principiile ideilor bolșevice de uniformizare a fericirii terestre, nici în gospodăria lor, nici în familia lor. Prădările, incendiile și cruzimele îndurate de frații noștri, s'au produs mai ales de către bandele de distrugere, la retragerea disperată a comuniștilor, acărora orgii au fost încoronate de localnicii mulți la număr, cari înainte cu un an se lăudau în fața autorităților românești, că ei prin înțelepciunea lor talmudică vor face legătura fericită între naționalismul românesc și internaționalismul universal!!

Ne îndreptăm gândurile spre Transnistria!

Rap

## Ș T I R I

**Deschiderea Sesiunii Sfântului Sinod.** Cu mesaj regal Sfântul Sinod al Bisericii noastre a fost convocat și deschis Joi în 23 Octombrie a. c. în sesiune ordinară de toamnă. La desbateri a luat parte și Prea Sfințitul nostru Episcop Veniamin.

**Imbrăcăminte de iarnă pentru ostași.** Harnicii preoți din protopopiatul Fagetului au trimis mai multe cojoace și căciuli pentru ostași. Se așteaptă ca și ceilalți preoți să trimită rezultatul colectei lor în haine de iarnă pentru soldați.

**Convenire colegială.** Promoția Institutului nostru teologic din Caransebeș de acum 25 de ani sunt invitați — din încredințarea colegului lor, pâr. protopop Ioan Oravițanu — la convenirea de un sfert de veac, pe Duminecă 2 Noembrie a. c. în Caransebeș. Pâr. Oravițanu a trimis, în acest scop, și invitații personale; îi invita și pe această cale. Programul convenirii este

interesant: participare la sf. liturghie, parastas pentru profesorii și colegii decedați, întrunire la școală unde li se ține o prelegere model etc.

**Majorarea salariilor funcționarilor publici.** Decretul lege pentru sporirea salariilor, începând cu luna Octombrie a. c. a apărut, așa că nouile salarii se plătesc majorate. Clerului nostru încă i s'a majorat salariul dela stat într'o măsură oarecare.

## Note oficiale

No. 5192 ex. 1941.

Pentru a putea înainta Consiliului Central Bisericesc un tablou despre contribuția Bisericii noastre din Eparhie și a slujitorilor săi, la Împrumutul Reîntregirii și pentru ajutorarea răniților, ostașilor și familiilor lor, îndatorăm Oficiile parohiale, să ne comunice, — prin Oficiile protopresbiterale, — până la 10 Noembrie a. c., următoarele date:

a) Ce sume s'au semnat la Împrumutul Reîntregirii de către parohie?

b) Cât s'a dat, respective colectat pentru ajutorarea răniților, ostașilor și familiilor lor.

1. de parohie

2. prin colecte

3. daruri, colectate în natură și transformate în Lei?

Caransebeș, la 15 Octombrie 1941.

Episcopul:

† VENIAMIN

Consilier referent:

D. Zgăverdia

Nr. 5408 ex. 1941.

În conformitate cu ordinul circular Nr. 31584 —1941 al Subsecretariatului Inzestrării și Administrației Armatei, comunicat prin Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor cu adresa Nr. 55193—1941, atragem atențiunea Onor. Oficiilor parohiale, ca eventualele plăci comemorative confecționate din bronz, cari sunt scoase din uz, sau stricate, sau numai sunt de actualitate, să le predea Comandamentelor de garnizoană din capitalele de județ, spre a se folosi la fabricarea armamentului și munițiilor.

Despre predarea acestui material se va raporta și Consiliului eparhial.

Caransebeș, la 24 Octombrie 1941.

Episcopul:

† VENIAMIN

Consilier referent:

D. Sgăverdia

Nr. 5584 B. 1941.

Toți preoții cari până la 31 Martie 1942 împlinesc sau au împlinit 5, 10, 15, 20 și 25 ani de serviciu preoțesc, cu începere dela 1 Aprilie 1942 sunt îndreptățiți la câte o nouă gradatie.

În urmare, toți acești preoți să-și înainteze cererile pentru încuviințarea gradatiei noi până cel mult la 15 Noemvrie a. c.

Cererile se vor înainta pe cale ierarhică adecă prin oficiile protopopești, având să se anexeze la ele cuvenitele certificate despre toți anii de serviciu, eliberate de către Oficiile protopopești în drept și timbrate în regulă.

Cererile întrate după data de 15 Noemvrie a. c., precum și cele ajustate cu certificate de serviciu netimbrate sau timbrate nesuficient nu se vor lua în considerare și preoții respectivi nu vor fi trecuți pe tabloul celor îndreptățiți la câte o nouă gradatie.

Preoții cari au deja una sau mai multe gradatii, dacă pot arăta numărul și data rezoluțiunii ministeriale cu care li-s'a aprobat ultima gradatie este suficient să arate numai această împrejurare, precum și parohia la care li-s'a aprobat ultima gradatie.

În acest caz nu mai trebuie să înainteze certificate de serviciu. La din contra certificatele sunt absolut necesare.

Deoarece, în urma dispozițiilor privitoare la noua salarizare și preoților li-se aprobă gradatia V-a de salariu, toți preoții cari au împlinit sau împlinesc 25 ani de serviciu, vor înainteza cereri pentru încuviințarea gradatiei a V-a.

Caransebeș la 24 Octomvrie 1941.

Episcop :  
† **VENIAMIN**

Consilier referent :  
**prof. R. G. Ancușă**

Nr. 5554 Sc. ex. 1941.

Cu ordinul circular Nr. 4845 Sc. din 1 Octomvrie a. c. s'a dispus colectarea de haine calde, de iarnă, pentru soldați. Depășindu-se termenul de 15 zile înlăuntrul căruia numai o parte din preoți au trimis asemenea haine, provocăm ca în termen de 15 zile, adecă până la 11 Nov. a. c., să se trimită, pe lângă tablou, tot ce s'a adunat dela credincioși, ca și din daniile preoților, deoarece On. Minister ni-a cerut telegrafic trimiterea îmbrăcăminții de iarnă.

Caransebeș în 25 Octomvrie 1941.

**Consiliul eparhial.**

Nr. 5574 Sc. ex. 1941.

Se aduce la cunoștință elevilor școalei cantonale din Caransebeș că — din considerare la stările de astăzi — cursurile școalei încep pe ziua de Luni, 10 Noemvrie a. c.

Redactor responsabil **NICOLAE CORNEAN** consilier eparhial

Deci, în această zi, la oarele 10 a. m., toți elevii vor fi prezenți pentru a lua parte la serviciul Chemării Duhului sfânt, după care se încep îndată cursurile,

Pe lângă taxa de internat, prevăzută pentru acest an, elevii vor mai a duce și unele alimente despre ceace vom aviza în proximal număr al Foii Diecezane.

Caransebeș în 25 Oct. 1941.

**Consiliul eparhial.**

## Concurs.

În baza ord. Ven. Cons. eparhial No. 2836 B. din 28 Mai 1941 se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh, la parohia vacantă de ciasa I din comuna Lăpușnicul-Mare protopresbiteratul Mehadii cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezana” pe lângă următoarele :

### Beneficii :

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jughere pământ arabil și lănețe.

2. **Salar de 300 Lei anual** plătit în rate lunare ca o răscumpărare a stolei dela botez și înmormântări.

3. Locuință în natură împreună cu grădina de legumi.

4. Alte venite conform uzului.

### Îndatoriri :

1. Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate îndatoririle preoțești și pastorale, a predica regulat în Duminici și sărbători și a catehiza în școala primară fără nici o altă remunerație.

2. Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită cererile **ajustate** cu documentele prescrise Prea Onor. Oficiu protopresbiterat ort. rom. al Mehadii la Orșova, adresate către consiliul parohial din Lăpușnicul-Mare, având și învoirea Prea Sfințitului Episcop.

Reflectanții se vor prezenta în Sf. biserică în vre-o Duminică sau sărbătoare spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, în cântare și tipie cu prealabila încuviințare a Prea Onor. Protopresbiter tractual, dar nicidecum în ziua alegerii. Lăpușnicul-mare, din ședința consiliului parohial ținută la 17 August 1941.

Președinte :

Secretar :

**Pr. Ioan Goanță**  
adm. par.

inv. dir. **A. Zaberca**

În conțelegere cu mine :

**Iosif Cămpianu**  
protopresbiter.